

حقوق جانشینی دولت

گفتارهایی در

تأسیس و وراثت دولت در حقوق بین الملل

دکتر سیدجمال سیفی*

دانشیار دانشکده حقوق دانشگاه شهید بهشتی
قاضی دیوان دعاوی ایران - ایالات متحده

پژوهشکده حقوق

تهران - ۱۴۰۱

* نویسنده همچنین، «استاد میهمان» دانشگاه هال، انگلیس (۱۹۹۹-۲۰۰۰)، «استاد کرسی حقوق جهانی» (برای سال ۲۰۱۵) و «استاد ممتاز میهمان» دانشگاه تیلیورخ، هلند (۲۰۱۶ - ۲۰۲۱)، «استاد میهمان» دانشگاه ویکتوریا، کانادا (۲۰۱۷-۲۰۲۴) و سرپرست بخش ایران پروژه دایره المعارف حقوق بین الملل عمومی در آسیا، بنیاد آسیایی توسعه حقوق بین الملل - انتشارات بریل نایهف (۲۰۲۱)، بوده است.

سرشناسه	سیفی، سیدجمال، ۱۳۳۳ -
عنوان و نام پدیدآور	حقوق جانشینی دولت : گفتارهایی در تاسیس و وراثت دولت در حقوق بین‌الملل / سیدجمال سیفی.
مشخصات نشر	تهران: پژوهشکده حقوقی شهر دانش، ۱۴۰۱.
مشخصات ظاهری	۴۱۶ ص.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۴۷۵-۱۵۴-۴
وضعیت فهرست‌نویسی	فیا :
یادداشت	کتابنامه: ص. ۴۰۸.
عنوان دیگر	گفتارهایی در تاسیس و وراثت دولت در حقوق بین‌الملل.
موضوع	جانشینی دولت‌ها
موضوع	State succession
رده‌بندی کنگره	KZ۴۰۲۴ :
رده‌بندی دیویی	۳۴۱/۲۶ :
شماره کتابشناسی ملی	۸۸۴۰۳۴۲ :

با مراجعه به فروشگاه اینترنتی شهر دانش از مزایای خرید آنلاین و تخفیف ویژه برخوردار شوید.

www.shahredanesh.com

عنوان:	حقوق جانشینی دولت: گفتارهایی در تاسیس و وراثت دولت در
حقوق بین‌الملل	
تألیف:	دکتر سیدجمال سیفی
ناشر:	پژوهشکده حقوقی شهر دانش
ویراستار و صفحه‌آرا:	زهره کریمی
طراح جلد:	زهره کریمی
نوبت چاپ:	اول
تاریخ چاپ:	۱۴۰۱
شمارگان:	۳۰۰
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۴۷۵-۱۵۴-۴
بهاء:	۲۲۰,۰۰۰ تومان

حق چاپ محفوظ است.

تهران - خیابان کریمخان زند - خیابان سنایی - خیابان نهم - خیابان گیلان - پلاک ۵
 کد پستی ۱۵۸۵۷۴۳۱۱۱ صندوق پستی: ۱۵۸۷۵/۴۵۳۹ تلفن: ۸۸۸۱۱۵۸۱ نمابر: ۸۸۸۱۱۵۸۰
 Email: publication@sdil.ac.ir Website: <http://www.sdil.ac.ir>

به نام خداوند جان و خرد

سخن ناشر

توسعه ادبیات حقوقی در هر کشور، نقش مهمی در پیشرفت نظام حقوقی آن کشور ایفاء می‌نماید. اندیشمندان و پژوهشگران دنیای بیکران حقوق که شیفته نظم‌اند و سرباز عدالت، آموزه‌های علمی و تجربیات عملی خویش را به جامعه حقوقی عرضه می‌دارند تا بتوانند در تثبیت و تنویر نظم اجتماعی و استقرار عدالت و اصلاح و پیشرفت کشور سهیم گردند.

قانون‌گذار فهیم و آگاه، هیچ‌گاه در مقام تهیه پیش‌نویس و مهیا شدن جهت وضع قانون، خود را بی‌نیاز از ادبیات و دکترین حقوقی کشور و مشورت با خبرگان نخواهد یافت و هیچ‌گاه مصوبات قبلی خویش را دائمی و مصون از نقد و اصلاح قلمداد نخواهد نمود. قضات متخصص و عدالت‌پیشه نیز نقد علمی و منصفانه آرای خود را مایه تکامل و پیشرفت می‌دانند.

دانشکده‌های حقوق که به سادگی به خطیر تربیت قضات، وکلا، مشاوران حقوقی، سردفتران، پژوهشگران و اساتید حقوق و فقه همت می‌گمارد علاوه بر اینکه از آموزه‌های علمی و قضایی کشور بسیار بهره می‌برند متقابلاً رسالت مهمی در غنی‌سازی ادبیات و دکترین حقوقی کشور برعهده دارند.

کشور ایران به‌ویژه در دو دهه اخیر پیشرفت قابل‌توجهی در توسعه کمی ادبیات حقوقی کشور را شاهد بوده است. تعداد کتب و نشریات حقوقی منتشره در کشور طی بیست سال اخیر، به نسبت گذشته به‌مراتب افزایش یافته است. این دستاورد را باید به فال نیک گرفت و امیدوار بود که این پیشرفت کمی به همین میزان با توسعه‌ای کیفی در بارور شدن دکترین حقوقی موردنیاز کشور همراه باشد و با احترام به حقوق مالکیت فکری دیگران انتشار یابد.

انتشارات پژوهشکده حقوقی شهر دانش که همواره سعی داشته است علاوه بر انتشار آثار حاصل از تحقیقات پژوهشکده حقوق، به‌صورتی هدفمند و با ارزیابی علمی به گزینش و چاپ و انتشار کتاب‌های حقوقی در حوزه‌ها و موضوعات موردنیاز جامعه حقوقی کشور مبادرت ورزد، زحمات استاد محترم، جناب آقای دکتر سیدجمال سیفی در تألیف کتاب حقوق جانشینی دولت: گفتارهایی در تأسیس و وراثت دولت در حقوق بین‌الملل را ارج نهاده، امیدوار است این کتاب مورد استقبال جامعه حقوقی کشور و مورد استفاده متولیان امر قرار گیرد.

وحید اشتیاق

فهرست اجمالی مطالب

۵	سخن ناشر
۹	فهرست تفصیلی مطالب
۱۷	پیشگفتار
۲۳	گفتار مقدماتی: مفهوم «جانشینی دولت» و پیشینه آن
۳۱	گفتار نخست: مفهوم «دولت» و تأسیس آن مطابق حقوق بین الملل
	گفتار دوم: «کسب سرزمین» و ارتباط آن با ایجاد و بسط «دولت» در حقوق بین الملل
۸۳	
۱۲۶	گفتار سوم: مبانی نظری «استمرار» و «جانشینی» دولت
۱۴۶	گفتار چهارم: جانشینی دولت‌ها در معاهدات
۲۰۲	گفتار پنجم: جانشینی دولت در مسؤولیت بین المللی
۲۴۸	گفتار ششم: جانشینی دولت‌ها در اموال، اسناد و بدهی‌های دولتی
۲۷۹	گفتار هفتم: جانشینی دولت‌ها در تابعیت اشخاص حقیقی
۳۰۹	گفتار نهایی: نتیجه‌گیری
۳۲۱	پیوست‌ها
۴۰۸	کتاب‌شناسی